

Alles nüüd saan aru

Me jooksime ja naersime ja jooksime ja naersime veel. Siis istusime jõe kaldale maha ja solistasime jalgu jahedas vees. See on imelik, kuidas sa kedagi usaldades vabatahtlikult kellestki sõltuma hakkad. Ma uurisin pilguga liivast jõepõhja. Arvukad vetikad ja karbid kinnitusid kivide külge, et vool neid minema ei viiks. Neile oli see eluks vajalik. Klammerduda, et elada. Kas inimesele on ka alati vajalik klammerduda, et ellu jääda?

Ma ei ole kunagi sõltunud ühestki isikust peale oma vanemate. Olen alati olnud sõltumatu suhetest eakaaslastega, suhetest sõpradega.. vahel üksik. Vahel liigagi häirivalt üksik. Ma ei julge sõltuda.

Vaatasin Tiia. Ta oli ilus tüdruk. Punakaspruunide rinnuni juuste, armsate tedretäppide ja elavate säravate silmadega. Sotsiaalne, nagu üks noor olema peaks. Alatas naeratav. Tal oli alati suur mõju kõigi inimeste seas, kellega ta kokku puutus. Ja ma ei usu, et see oli silmatorkavalt kena välimus, mis pani inimesi talle tänaval järele vaatama. Täielik vastand minule, alaliselt raskemeelsusega võitlevale enesesse tõmbunud noorukile. Korraga haaras mind hirm. Mis siis, kui Tiia ühel heal päeval ära läheb? Kui mu tuhmus ja tuimus teda ära hakkavad tüütama? Mul tekkis tahtmine klammerduda, nagu vetikad klammerduvad kivi külge või väike laps oma ema külge. Tiia oli toonud mu rutiinsesse ellu killukese elurõõmu ja päikest. Tekkis tahtmine ära joosta, lihtsalt igaks juhuks, enne, kui Tiia seda teeb.

„Tiia, ega sa ei lähe?“

„Ei, ei lähe.“

Ilmselt ta ei teadnudki, mida ma tegelikult selle küsimusega mõtlesin. Ma ei teadnud, kas oleksin tahtnudki, et ta teada saaks, kui palju ma temast sõltun. Võib-olla tunneb ta end siis aheldatuna. Võib-olla ma lihtsalt kardan ja analüüsin liialt.

Päike hakkas vajuma kaugemal kasvavate mändide taha ja ma arvasin, et vahest oleks aeg minna. Mul polnud sel õhtul tuju kauem ringi hulkuda. Tiia ei vaielnud vastu ja nii me läksimegi. Vana Voorimehe kõrtsi juures läksime kumbki oma teed. Munakivid olid veel päikesest soojad. Jalutades vanaema maja poole, imetlesin suvise looduse ilu ja puutumatus. Looduses on kõik paigas. Taimed sõltuvad teineteisest, putukad taimedest, linnud putukatest, moodustades nii ahela, milles ükski lüli pole paigast ära. Vanaema toimetas aias ja naeratas mulle äraolevalt, kui ta mind ülepea tähele pani. Tema naeratus võis olla suunatud ka mõnele õitsvale lillele või lihtsalt mitte kuhugi. Sahkerdades ja korraldades oma peenarde ja viljapuude vahel on ta ütlemata õnnelik. Mulle meeldib, kui vanaema on õnnelik. Ta on siis nii ilus.

Otsustasin sel õhtul vara magama minna, et järgmisel päeval enne keskpäeva üles saada. Hommikul ärkasin liigagi vara, sest olin unustanud õhtul kardinad ette tõmmata ja päike paistis tuppa sisse. Olenemata varasest kellaajast oli vanaema juba üleval ja kolistas köögis nõudega. Kuidas vanaema ikka veel nii õnnelik ja tegus oli, pärast kõike, mis vanaisaga juhtus, mida ta oma elus läbi on pidanud elama? Vanaema oli pea ainuke inimene, keda ma ei kartnud armastada. Ta ei küsinud kunagi asjade kohta, millest ma rääkida ei tahtnud. Meie vahel oli selline vaikiv mõistmine. Sisenesin kööki.

„Hei hommikut. Tead vanaema, ma mõtlesin et.. kuidas sa siin hakkama saad? Sa elad üksi suures majas... ja õnnelik oled ikkagi?“

Vanaema nägu väljendas midagi, millele ma nime ei osanud anda.

„Elurõõm tuleb sinu seest ja mitte väljast.“

Terve ülejäänud päeva oli ta oma mõtteis ja ajas muudkui asju ümber.

Vestluse katkestas kõrvaltoast kostev tuttav telefonihelin. Ruttasin vastama. Helistajaks oli Tiia.

„Hei Tiia!“

Telefonist kostis sellist nuuksumist, mida ma oma elus varem kuulnud ei olnud ja see ehmatas mind väga.

„Tiia? Mis... juhtus?“

„Kuule... saame kokku. Tead ju kus.“

Plõks.

Minuti pärast olin uksest väljas, moosine pannkook endiselt näpus, ja tormasin meie tavalise

kohtumispaiga poole. Mis ometi võis juhtuda? Ma ei suutnud ette kujutada ühtegi asja, mis oleks võinud Tiia niimoodi endast välja viia. Tiia istus murul, selg vastu tamme tüve ja oli näost täiesti valge. Silmi avamata hakkas ta rääkima.

„Me Robiga... see tähendab, Robi... no...“

Ma istusin Tiia kõrvale maha ja sain aru, mis oli juhtunud. Ma ei osanud mitte kui midagi ette võtta. Sain aru, kui egoistlikult olin mina alati see kurtja pool olnud, Tiia aga alati kuulaja.

„Kuule, anna andeks... ma ei teadnud... mida teha... tahtsin kellegagi rääkida. Ma ei tahaks sind koormata. Aga ma ei...“

„Hei, aitab küll.“ Ma olin nii suures segaduses. Mismoodi see nüüd järsku nii oli? Tiia sõltus minust? Egoistlik on mõelda, et keegi sinust ei hooli, samas on egoistlik mõelda, et kõik sinust hoolivad. Mida siis teha, üleüldse mitte mõelda? Egoistlik olin ma olnud, mõeldes, et Tiia minust ei hooli. Siis, alles siis sain aru, et sõprussuhted tuginevad vastastikusele sõltuvusele. Andmine ja võtmine.

„Kadri, ega sa ei lähe?“

„Ei, ei lähe.“